

Opgave 2

Van nationaal rekenen naar nationaal beleid

Gegevens uit de nationale rekeningen spelen een centrale rol bij het vaststellen van het economisch en monetair beleid. De economische groei, het overheidstekort en het nationaal spaarsaldo zijn belangrijke macro-economische indicatoren uit de nationale rekeningen. Bronnen 1, 2 en 3 zijn onderdelen uit de nationale rekeningen van Nederland in 2013.

In de nationale rekeningen wordt het bruto binnenlands product (bbp) gebruikt om de economische groei te meten. Het bbp wordt ook vaak gebruikt om de welvaart te meten. Aan deze maatstaf kleven wel bezwaren, omdat sommige economische verschijnselen niet in het bbp zijn opgenomen. Dit kan betekenen dat de welvaart wordt onderschat of overschat.

Hieronder staan drie economische verschijnselen.

- 1 negatieve externe effecten
- 2 productie in het zwarte circuit
- 3 vrijwilligerswerk

- 2p 6 Geef bij elk verschijnsel aan of het verschijnsel voor een onderschatting of een overschatting van de welvaart zorgt als deze gemeten wordt via het bbp.

Gebruik bron 1.

- 3p 7 Maak van de onderstaande zinnen een economisch juiste tekst.
- Het bbp van € 642,9 miljard geeft ...(1)... weer van alle in Nederland geproduceerde goederen en diensten in het jaar 2013. Het wordt ook wel de ...(2)... genoemd.
 - Het bbp is de productiewaarde op Nederlands grondgebied. Het bruto nationaal inkomen (bni) is de productiewaarde voortgebracht door alle Nederlanders. Omdat het bbp kleiner is dan het bni zijn de ontvangen primaire inkomens uit het buitenland ...(3)... dan de betaalde primaire inkomens aan het buitenland.

Kies uit:

- bij (1) de nominale waarde / het totale surplus
- bij (2) koopkracht / totale bruto toegevoegde waarde
- bij (3) groter / kleiner

Gebruik bron 1 en 2.

- 2p **8** Bereken de procentuele verandering van de consumentenprijsindex in 2013 in Nederland en rond af op twee decimalen nauwkeurig.

De staat van middelen en bestedingen kan ook worden weergegeven in een geldkringloop (zie bron 3).

Gebruik bron 2 en 3.

- 3p **9** Welke getallen moeten worden ingevuld bij (a), (b), (c) en (d) in bron 3? Noteer je antwoord als volgt:

bij (a) ...

bij (b) ...

bij (c) ...

bij (d) ...

Als gevolg van de kredietcrisis en de daaropvolgende eurocrisis is het consumenten- en producentenvertrouwen in Nederland in 2013 laag. Dat uit zich in afnemende particuliere bestedingen (consumptie en investeringen), een toenemend nationaal spaaroverschot en een dalende inflatie. Een econoom stelt: "Op basis van deze gegevens zou de Nederlandse overheid er verstandig aan doen conjunctuurbeleid te voeren. Maar omdat Nederland zich moet houden aan het Stabiliteitspact van de Economische en Monetaire Unie (EMU), is conjunctuurbeleid vrijwel onmogelijk geworden."

Gebruik bron 2.

- 2p **10** Bereken het nationaal spaaroverschot van Nederland in 2013.

- 2p **11** Noem twee manieren waarop een overheid conjunctuurbeleid kan voeren om de economische groei te stimuleren.

Gebruik bron 3 en 4.

- 2p **12** Leg uit met behulp van een berekening dat de Nederlandse overheid in 2013, binnen de regels van het Stabiliteitspact, geen anticyclisch conjunctuurbeleid kan voeren.

Opgave 2

bron 1 macro-economische indicatoren Nederland, 2012 en 2013

		2012	2013
bruto binnenlands product (bbp)	<i>miljard euro</i>	640,6	642,9
reële economische groei	<i>% mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar</i>	-1,2	-0,7

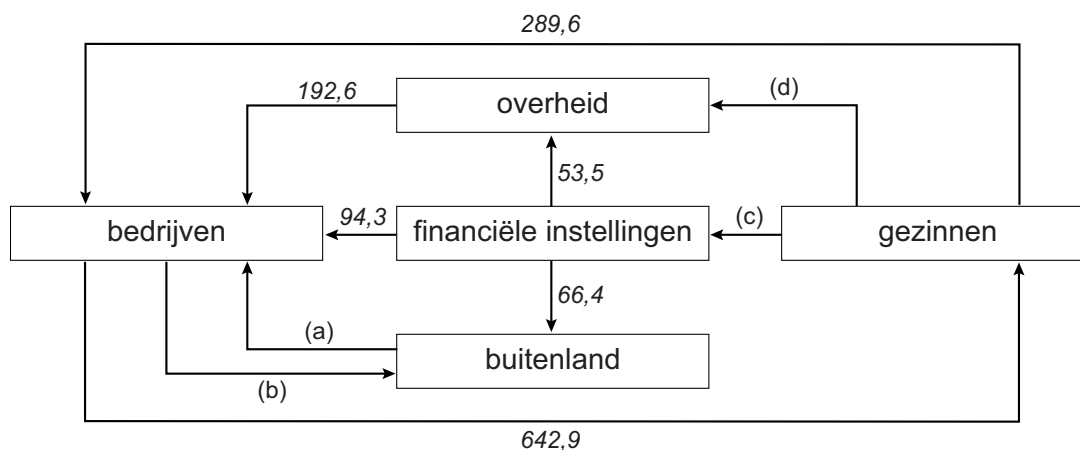
bruto nationaal inkomen (bni)	<i>miljard euro</i>	642,7	643,6
per inwoner	<i>euro</i>	39.281	38.874

consumentenprijsindex (cpi)	<i>% mutaties ten opzichte van het voorgaande jaar</i>	2,1	...

bron 2 staat van middelen en bestedingen Nederland, 2013

	2013
beschikbaar voor bestedingen	<i>in miljarden euro's</i>
bbp	642,9
invoer	466,8
totale bestedingen	
consumptie	289,6
investeringen	94,3
overheid	192,6
uitvoer	533,2

bron 3 geldkringloop Nederland van 2013 in miljarden euro's

bron 4 onderdeel van het Stabiliteitspact EMU

Om de stabiliteit van de euro te garanderen moeten landen die de euro hebben ingevoerd (EMU-landen) voldoen aan de volgende voorwaarden:

overheidsschuld	$\leq 60\%$ van het bbp
overheidstekort	$\leq 3\%$ van het bbp